آزمایشگاه سیستم عامل دانشکده برق و کامپیوتر — دانشگاه صنعتی اصفهان مهر ۱۴۰۲

دستور کار جلسه چهارم

۱. این تمرین به دنبال آن است که روش اجرای کارها توسط چند فرایند(process) را آموزش دهد. به همین دلیل لازم است گام به
 گام خواستههای مطرح شده انجام شوند تا در نهایت به خروجی مطلوب برسید :

گام اول: یک تابع task به ترتیب زیر بنویسید:

void task(int id)

این تابع شبیه ساز کاری است که قرار است به صورت چند فرایندی انجام گیرد. برنامه ی اصلی با اختصاص یک id به این تابع، مشخص می کند که کدام بخش از کار را هر فرایند باید انجام دهد. برای شبیه سازی این مورد کافی است کارهای زیر را انجام دهید:

- هدف برنامه استفاده از حداکثر ظرفیت پردازنده تحت شرایطی خاص است.
- یک عدد تصادفی در بازهی ۱ تا ۵ ایجاد کنید و به آن مقدار sleep نمایید.
 - پس از پایان پیام زیر را چاپ نمایید.

Task <id> has been done by child <PID> in <S> seconds

- برای ایجاد صحیح اعداد تصادفی نیازمند یک seed دهی مناسب هستیم .معمولا seed براساس زمان داده می شود تا خاصیت تصادفی بودن را به همراه داشته باشد. اما در برنامههای چند فرایندی به دلیل اجرای تقریبا همزمان فرایندهای مختلف اعداد تصادفی یکسانی تولید می کنند. در نتیجه رابطه ای بین زمان و pid (مثلا جمع زمان و pid) می تواند مناسب باشد.
 - بهتر از در انتهای تابع task از (0) exit استفاده نمایید تا خیالتان از این بابت که برنامه ی فرزند بعد از انجام taskادامه پیدا نمی کند راحت شود. همیشه بهتر است در انتهای کار فرزند از این تابع استفاده کنید تا از خطاهای احتمالی کد نویسی خود جلوگیری کنید.

گام دوم: برنامهی اصلی را به شرایط زیر بنویسید:

- برنامه به تعداد MAXCHILD فرزند ایجاد می کند که در آن MAXCHILD عددی است بین 2 تا 10 که لازم است با یک ماکرو تعریف شود. (برای تستهای خود تعداد را ۵ در نظر بگیرید.)
 - هر فرزند باید تابع task را با ld متناظر فرزند اجرا نماید.
 - Manual دستور waitpid را بخوانید و با optionهای WNOHANG و WUNTRACED آشنا شوید. (این دو فلگ در این سوال و سوال بعد کاربرد خواهند داشت.)
 - والد باید منتظر پایان کار تمام فرزندان باشد و در نهایت با چاپ پیامی خاتمه یابد.

گام سوم: برنامهی اصلی در گام دوم را به نحوی تغییر دهید که خواستهی زیر را نیز انجام دهد.

- فرآیند والد هر 5 ثانیه یکبار وضعیت همه فرزندان خود را بررسی کرده و در صورتی که یکی از آنها پایان یافته باشد، فرزندی دیگر
 را با همان id جایگزین آن خواهد کرد.
 - فرآیند والد تا زمانی ادامه می یابد که یکی از سیگنال های پایان دهنده (برای مثال SIGINT=CTRL+C) را دریافت کند.

(فرض کنید که در یک سیستم دائماً taskهایی برای اجرا درخواست می شوند (مانند یک وب سرور). این برنامه نمونهای از برنامهای است که برای انجام task های سیستم پروسس می سازد و جهت مدیریت استفاده از منابع سیستم حداکثر تعداد پروسسها را ثابت نگه می دارد. بدین منظور به محض اتمام پروسسی آن را با پروسس جدید (task جدید) جایگزین می کند. با استفاده از دستور top میزان استفاده از

آزمایشگاه سیستم عامل دانشکده برق و کامپیوتر – دانشگاه صنعتی اصفهان پاییز ۱۴۰۱

CPU را چک کنید. آیا از حداکثر ظرفیت CPU استفاده می شود؟ sleep حین انتظار CPU مصرف نمی کند. به جای sleep از یک حلقه خالی for با شمارنده ای به اندازه ی ۱۰۰۰۰ برابر زمان تأخیر استفاده کنید و دوباره وضعیت استفاده از CPU را بررسی کنید. سوال امتیازی : زمان تأخیر هر پروسس فرزند (که نماینده ی میزان محاسبات آن یا میزان مصرف CPU توسط اوست) را بالا ببرید، همچنین تعداد ماکزیمم پروسسها را نیز بالا ببرید تا به حالتی برسید که از حداکثر ظرفیت CPU استفاده شود.

۲. هدف از این تمرین ساخت برنامهای است که محتویات یک دایرکتوری را در دایرکتوری دیگر کپی می کند و ضمن انجام، مدت زمانکپی هر فایل را نشان می دهد.

در این برنامه فرآیند کپی یک فایل توسط اجرای برنامهی Cp و فرآیند محاسبهی زمان کپی و ... توسط برنامهی ما انجام میشود.

برنامهی اصلی: این برنامه به ترتیب زیر عمل کند:

- این برنامه آدرس دایر کتوری مبدا و مقصد را به کمک argv دریافت می کند.
 - برنامه ابتدا لیست فایلهای دایر کتوری مبدا را بدست می آورد.
- سپس در یک حلقه، برای هر فایل یک پروسس فرزند ایجاد شده که در آن دستور cp برای آن فایل اجرا میشود.
 - پروسس والد منتظر پایان فرزند خود میماند و زمان اجرای فرزند خود را اندازه گرفته و چاپ می کند.
- در صورتی که انجام پروسس فرزند (مثلا به دلیل وجود نداشتن دایر کتوری مقصد) با موفقیت انجام نشد، والد باید به کمک status دریافتی، متوجه شده و خطای مناسبی نمایش دهد.

مثال:

Date	Time	Execution Time(ms)	FileName
2022-01-01	10:30	267	file1.txt
2022-01-01	10:32	1300	file2.png

برای بررسی صحت عملکرد برنامه ی خود، با استفاده از دستور زیر سه فایل با حجمهای 100MB، 100MB و 1MB با نام دلخواه در یک دایر کتوری جدید بسازید و سپس آنها را در دایر کتوری دیگری کپی کنید.

fallocate -l 20MB fileName

خبر خوش : بخشی از کد این برنامه در فایل dirCP.c قرار داده شدهاست و شما صرفا باید کدهای بخش اندازه گیری زمان را در تابع main و فرآیند اجرای دستور cp و انتظار و دریافت status توسط والد را در تابع childWork اضافه کنید.